

Sygn. akt OSD 28/15

POSTANOWIENIE
Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego
Okręgowej Izby Radców Prawnych
z dnia 12.08.2015 r.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w składzie:

Przewodniczący: r. pr. Marek Sarnowski

Sędzia sprawozdawca: r. pr. Andrzej Kras

Sędzia: r. pr. Anna Miodońska

Protokolant: apl. radc. Katarzyna Cierniewska

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego: r. pr. Magdaleny Kotulli

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 12.08.2015 r. odwołania na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP z dnia 22.05.2015 r., o umorzeniu dochodzenia sygn. akt w sprawie r. pr.

postanowił:

1. Utrzymać w mocy postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP z dnia 22.05.2015r., sygn. akt o umorzeniu dochodzenia.
2. Kosztami postępowania w kwocie 971,30 zł obciążyć Okręgową Izbę Radców Prawnych

A. Miodońska

M. Sarnowski

A. Kras

Sygn. akt OSD 28/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 maja 2015 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, sygn. akt [REDAKTOWANE] w oparciu o art. 17 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (dalej określanej jako „ustawa”) umorzyła dochodzenie w sprawie o popełnienie przez radcę prawnego [REDAKTOWANE] przewinienia dyscyplinarnego, polegającego na naruszeniu postanowień art. 6 ust. 1 w zw. z art. 27 ust. 3, ust. 6 i ust. 7 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (dalej określanego jako „Kodeks Etyki”) oraz art. 3 ust. 2 ustawy. Podstawą powyższego rozstrzygnięcia stanowiło ustalenie przez Zastępcę Rzecznika, na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, że radca prawny nie obraził skarżącego [REDAKTOWANE] poprzez stwierdzenie, że skarżący „zachowuje się trochę tak piniaczo”, a tym samym nie doszło do nadużycia wolności słowa ze strony radcy prawnego. Równocześnie Zastępca Rzecznika stwierdziła, że brak jest wystarczających dowodów na potwierdzenie niewłaściwego zachowania radcy prawnego w stosunku do skarżącego poza salą rozpraw w dniu 19 listopada 2014 r., a tym samym trudno postawić zarzut naruszenia przez radcę prawnego obowiązujących go zasad etyki zawodowej. W uzasadnieniu wydanego w sprawie postanowienia Zastępca Rzecznika zwróciła ponadto uwagę na rozbieżności w zeznaniach składanych przez skarżącego w toku prowadzonego postępowania, które również stanowiły podstawę jego umorzenia.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się skarżący, który zażaleniem z dnia 10 lipca 2015 r. wniósł do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego o uchylenie wydanego przez Zastępcę Rzecznika postanowienia i przeprowadzenie dalszego postępowania w sprawie. W uzasadnieniu wniesionego zażalenia skarżący podniósł, że czynności podjęte przez Zastępcę Rzecznika zostały wykonane w sposób wadliwy i tendencyjny, w wyniku czego uzyskany materiał dowodowy zawierał rażące sprzeczności logiczne i faktyczne. Skarżący zarzucił również, że Zastępca Rzecznika nie zawiadomiła go o dacie i terminie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania zapisu dźwiękowego przebiegu rozprawy w dniu 19 listopada 2014 r., prowadzonej przed Sądem Rejonowym [REDAKTOWANE] Wydział Cywilny, sygn. akt [REDAKTOWANE] co stanowiło naruszenie przepisów postępowania karnego. W ocenie skarżącego Zastępca Rzecznika nie wyczerpała również inicjatywy dowodowej, bowiem nie przeprowadziła konfrontacji skarżącego z radcą prawnym na okoliczność rażących rozbieżności w złożonych przez nich zeznaniach w toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego, jak również nie wykazała w wystarczający sposób, że nagranie z korytarza Sądu Rejonowego [REDAKTOWANE] stanowiące dowód niewłaściwego zachowania radcy prawnego wobec skarżącego, zostało bezpowrotnie skasowane z sądowego systemu monitoringu. W ocenie skarżącego zaistniałe uchybienia stanowiły podstawę do negatywnej weryfikacji przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wydanego przez Zastępcę Rzecznika postanowienia.

Mając na uwadze powyższe, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Istotą niniejszego postępowania odwoławczego było zbadanie, czy Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, w efekcie prowadzonego postępowania wyjaśniającego, dokonała prawidłowej oceny faktycznej i prawnej sprawy, w kontekście zebranego materiału dowodowego i treści wniesionej skargi. Przedmiot badania sprowadzał się zasadniczo do dwóch zagadnień - pierwsze dotyczyło nadużycia przez radcę prawnego wolności słowa wobec skarżącego podczas rozprawy sądowej w dniu 19 listopada 2014 r., poprzez stwierdzenie, że skarżący jest „pieniaczem” lub zachowanie skarżącego „to jest pieniactwo”, drugie natomiast dotyczyło kierowania wobec skarżącego przez radcę prawnego na korytarzu Sądu Rejonowego [REDAKTOWANE], po zakończonej rozprawie w tym samym dniu, w sposób donośny i obraźliwy, gróźb egzekucji komorniczej skarżącego z jego sklepu, w asyście policji.

W ocenie pierwszej kwestii, spośród zebranego w sprawie materiału dowodowego, kluczowe było nagranie sądowe z przebiegu rozprawy w dniu 19 listopada 2014 r. toczącej się przed Sądem Rejonowym [REDAKTOWANE] Wydział Cywilny, w sprawie [REDAKTOWANE], które potwierdza, że radca prawny nie nazwał skarżącego „pieniaczem”, jak również nie użył sformułowania „to jest pieniactwo”, a jedynie skonstatował zachowanie skarżącego sformułowaniem „zachowuje się trochę tak pieniaczko”. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego powyższe stwierdzenie radcy prawnego, w kontekście zaistniałej na sali rozpraw sytuacji i całokształtu wypowiedzi, było uprawnione, z uwagi na rzeczowy charakter stanowiska prezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył również, że użyte przez radcę prawnego sformułowanie odnosiło się do zachowania skarżącego, a nie jego cech osobistych, a tym samym w żaden sposób nie naruszało dóbr skarżącego. Prawo do oceny zachowań innych osób mieści się w kategorii zagwarantowanego konstytucyjnie prawa do wyrażania własnych poglądów przez każdego człowieka. Równocześnie radca prawny jest uprawniony do korzystania z tego prawa w szerszym zakresie, przy jednoczesnym ograniczeniu odpowiedzialności za jego nadużycie, z uwagi na szczególny charakter wykonywanego przez niego zawodu. Niejednokrotnie bowiem czynności profesjonalnego pełnomocnika, szczególnie na sali sądowej, dokonywane są w atmosferze napięcia towarzyszącego polemice procesowej. Ta specyfika zawodu wymaga, by prawo gwarantowało możliwość użycia środków zapewniających obronę interesów podmiotu, na rzecz którego świadczona jest pomoc prawna. Radca prawny ma bowiem działać w granicach prawa, ale i w zgodzie z najlepiej pojmowanym interesem klienta. Taką gwarancję stanowi zasada wolności słowa i pisma oraz wiążący się z nią immunitet radcowski. Mając zatem na uwadze powyższe, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w pełni podzielił stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, która stwierdziła, że w kontekście całokształtu okoliczności sprawy, zachowanie radcy prawnego było prawnie dozwolone i uprawnione.

W ocenie drugiego ze zgłoszonych przez skarżącego zarzutów, wobec odmienności wyjaśnień prezentowanych przez strony, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zwrócił w szczególności uwagę na pismo Prezesa Sądu Rejonowego [REDAKTOWANE] z dnia 8 kwietnia 2015 r., w którym to zostało

wskazane, że monitoring korytarzy Sądu Rejonowego ██████████ zapisuje jedynie obraz, a jego zapis przechowywany jest przez okres 1 miesiąca od dnia nagrania. Wobec powyższego nie było możliwości przesłać do Zastępcy Rzecznika zapisu kamer z dnia 19 listopada 2014 r. a tym samym nie było możliwe obiektywne stwierdzenie, czy donośne i obraźliwe groźby kierowane wobec skarżącego przez radcę prawnego na korytarzu Sądu Rejonowego ██████████, po zakończonej rozprawie w dniu 19 listopada 2014 r. rzeczywiście miały miejsce. Skarżący, oprócz złożonych zeznań, nie przedstawił Zastępcy Rzecznika lub Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu innych, wiarygodnych dowodów na potwierdzenie, że do niewłaściwego zachowania radcy prawnego po rozprawie faktycznie doszło. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie podzielił przy tym stanowiska skarżącego, że w postępowaniu wyjaśniającym nie wyczerpano inicjatywy dowodowej, bowiem Zastępca Rzecznika nie tylko wykonała niezbędne czynności dochodzeniowe w sprawie, ale również przyjęła zgłoszone przez skarżącego wnioski dowodowe. Mając zatem na uwadze powyższe, wobec niemożliwości usunięcia zaistniałych w sprawie wątpliwości, w ocenie drugiego z zarzutów zgłoszonych przez skarżącego zastosowanie będzie znajdować stosowany odpowiednio art. 5 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555) - dalej „Kpk”. Zgodnie z treścią powyższego przepisu *wątpliwości, których nie usunięto w postępowaniu dowodowym rozstrzyga się na korzyść oskarżonego* - w tym wypadku radcy prawnego. W kontekście rozpatrywanego zarzutu oznacza to, że w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego brak jest podstaw do stwierdzenia w sposób niebudzący najmniejszej wątpliwości, że niewłaściwe zachowanie profesjonalnego pełnomocnika wobec skarżącego po rozprawie 19 listopada 2014 r. faktycznie miało miejsce, a tym samym rzeczywiście doszło do naruszenia zasad etyki radcy prawnego. Tym samym Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w tej kwestii uznaje za prawidłowe stanowisko wyrażone przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w postanowieniu z dnia 22 maja 2015 r.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego nie zasługiwał na uwzględnienie wniosek skarżącego, dotyczący konieczności zwrócenia się przez Zastępcę Rzecznika do firmy obsługującej system monitoringu w Sądzie Rejonowym ██████████ wobec niemożliwości przedstawienia przez Prezesa Sądu nagrania z korytarza sądowego po rozprawie w dniu 19 listopada 2014 r. Praktyką znaną Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu z urzędu, jest bowiem automatyczne kasowanie nagrań monitoringu w budynkach użyteczności publicznej w terminie 30 dni od dnia ich nagrania, w celu uzyskania wolnej przestrzeni na twardym dysku, wykorzystywanej do kolejnych nagrań. W konsekwencji w praktyce uzyskanie zapisu kamer po tym terminie jest prawie niemożliwe. Równocześnie dołączenie do dokumentów sprawy potwierdzenia skasowania nagrania z korytarza sądowego z dnia 19 listopada 2014 r. nie przyczyniłoby się do rozwiania wątpliwości, co do faktycznego zachowania się radcy prawnego wobec skarżącego w analizowanej sytuacji.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie podzielił również stanowiska skarżącego w zakresie konieczności zawiadomienia go o przeprowadzaniu dowodów z przesłuchania nagrania z sali

sądowej, zarejestrowanego podczas rozprawy w dniu 19 listopada 2014 r. toczącej się przed Sądem Rejonowym [REDAKTOWANE] Wydział Cywilny, w sprawie [REDAKTOWANE] Odpowiednio stosowny w takich przypadkach Kpk nie przewiduje bowiem powyższego obowiązku. Tym samym chybiony jest zarzut skarżącego dotyczący dyskwalifikacji prawnej powyższego dowodu, przeprowadzonego w trakcie postępowania wyjaśniającego. Równocześnie w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego zastosowanie przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w niniejszej sprawie konfrontacji skarżącego z radcą prawnym nie miałyby żadnego uzasadnienia procesowego. Konfrontacja dotyczy bowiem uczestników postępowania, którzy są w tej samej roli procesowej, tj. biegłego z biegłym, świadka wobec innego świadka lub kilku oskarżonych wobec siebie. W postępowaniu dyscyplinarnym konfrontowanie skarżącego z radcą prawnym w istocie nie przyczyniłoby się do ustalenia w sposób niebudzący wątpliwości, które z przedstawionych przez strony twierdzeń jest prawdziwe, bowiem zarówno skarżący, jak i radca prawny występują w różnych rolach procesowych. Tym samym w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego wnioski skarżącego, co do konieczności ustalenia stanu faktycznego sprawy w oparciu o instrument konfrontacji również nie zasługiwał na uwzględnienie.

Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego nie pozostawiała wątpliwości, że działanie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego było prawidłowe. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przedstawione przez stronę skarżącą stanowisko, zarówno w formie skargi, jak i złożonych przed Zastępcą Rzecznika wyjaśnień, jednoznacznie wskazują na brak uzasadnionych podstaw do pociągnięcia radcę prawnego [REDAKTOWANE] do odpowiedzialności dyscyplinarnej. Tym samym Okręgowy Sąd Dyscyplinarny stanął na stanowisku, iż zażalenie skarżącego na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 22 maja 2015 r., sygn. akt [REDAKTOWANE] nie zasługuje w żadnej mierze na uwzględnienie.

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

O kosztach postępowania Sąd Dyscyplinarny orzekł zgodnie z art. 70⁶ ust. 2 ustawy.

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]